

Toekomstplan 2020

Samen met ambitie bouwen aan een bloeiend gewest

INHOUD

LEESWIJZER	3
WOORD VOORAF	5
SAMENVATTING	7
1. INLEIDING	11
2. ANALYSE	16
3. MISSIE EN VISIE	26
4. MEERJARENACTIEPLAN 2014 - 2016	28
5. INVOERING TOEKOMSTPLAN	36

BIJLAGEN:

1. OVERZICHT HUIDIGE EN MOGELIJK NIEUWE DOELGROEPEN	38
2. BRONNEN EN REFERENTIES	42

LEESWIJZER

In dit plan worden met 'verenigingen' zowel schaatsverenigingen (kunstijs) als ijsclubs (natuurijs) bedoeld, inclusief inline(-skate)verenigingen en worden specifieke disciplines uitsluitend genoemd als iets niet voor alle disciplines van toepassing is.

Het begrip 'gewest' kan op twee manieren worden gelezen: in brede zin, als de totale schaats/inline-gemeenschap van Zuid-Holland, dus alle verenigingen, districten en gewestelijke organen van alle disciplines, en in smalle zin als uitsluitend de gewestelijke organen als technische commissies met hun selecties, baancommissie, Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur. Als in dit plan het gewest in brede zin wordt bedoeld, is 'gewest' geschreven met een kleine letter en als het in smalle zin wordt bedoeld, dan is 'Gewest' geschreven met een hoofdletter.

Daar waar in dit plan schaatser, sporter of rijder wordt geschreven wordt ook schaatsster, sportster of rijdster bedoeld.

WOORD VOORAF

Om een succesvolle toekomst tegemoet te gaan en onze sport naar een hoger niveau te tillen, is het nu, zeven jaar na het opstellen van het vorige beleidsplan en één jaar na het accorderen van het strategisch plan 2020 van de KNSB, tijd om het vizier te richten op de horizon. De noodzaak hiertoe wordt versterkt door ontwikkelingen in de samenleving en de sportwereld in het algemeen en het schaatsen en inline-skaten zelf in het bijzonder. Zo zijn individualisering, concurrerende vrijetijdsbestedingen, veranderingen in beschikbare geldstromen en de beperkte beschikbaarheid van accommodaties relevant voor ons gewest.

Op deze plaats in dit Toekomstplan moet nu al nadrukkelijk worden vermeld dat het al dan niet beschikbaar komen van een tweede 400m- en 30x60m-baan in Zuid-Holland van zeer grote invloed is op de uitvoerbaarheid van dit plan. Het Gewest zal zich dan ook tot het uiterste inspannen om die tweede 400m- en 30x60m-baan te bewerkstelligen. Hierbij

zal het Bonds bureau en het Algemeen Bestuur van de KNSB ook haar rol moeten pakken in het licht van de uitvoering van het KNSB 2020-plan.

Nieuwe tijden leiden tot veranderingen in de (gewenste) vraag en het aanbod rondom schaatsen en inline-skaten. Het Gewest Zuid-Holland dient hierop in te spelen en keuzes te maken. Het is zaak om te midden van de dynamiek helder aan te geven waar wij als Gewest in de komende jaren voor staan én voor gaan. Dit Toekomstplan 2020 voorziet in deze behoefte door de gewenste richting voor de toekomst uiteen te zetten en daarmee een kader te bieden voor de verdere ontwikkeling van de schaats- en inlinesport in Zuid-Holland, en daarmee voor alle betrokken partijen.

Bij het opstellen van dit plan is enerzijds in de analyse gekeken naar het signaleren van trends en ontwikkelingen, het benoemen van kansen en bedreigingen, wat er goed gaat en wat wij willen

verbeteren, en huidige en potentiële doelgroepen. Dit is gedaan door het houden van een enquête onder alle verenigingen en districten van het gewest en tijdens drie bijeenkomsten met vertegenwoordigers van diezelfde partijen en van alle disciplines (GTC's). Anderzijds zijn in de uitwerking de gewenste richting voor het gewest en de bijbehorende doelen van de analyse afgeleid.

Wellicht ten overvloede: dit plan bevat vooral zaken waarvan de deelnemers van genoemde bijeenkomsten en de samenstellers vonden dat die verbetering behoeven of moeten worden opgepakt. De vele zaken die in de huidige situatie naar wens verlopen komen dus nauwelijks aan de orde in dit Toekomstplan. Dit wil niet zeggen dat die niet belangrijk zijn, integendeel: die moeten als fundering van alle voorgestane verbeteringen juist worden gekoesterd. Dit plan is niet geboren uit kritiek op het bestaande, maar uit een op de toekomst gerichte ambitie tot verbetering. De enige reden dat goed lopende zaken niet worden beschreven is een praktische en wel om ervoor te zorgen dat dit plan leesbaar blijft; het is tenslotte nu al een omvangrijk werk geworden.

Wij hopen dat dit plan ook u enthousiast maakt om het samen met de schaats- en inline-gemeenschap in Zuid-Holland te helpen realiseren.

Namens het Dagelijks Bestuur,

Gerit van Kooten, Voorzitter

SAMENVATTING

In december 2011 heeft de Ledenraad van de KNSB haar strategisch plan voor 2020 ('De KNSB op weg naar 2020') vastgesteld. Om invulling te geven aan de hieruit voortvloeiende ambities en activiteiten voor het gewest Zuid-Holland is in de periode eind 2012 - zomer 2013 dit Toekomstplan vastgesteld, via een interactief proces met raadpleging en betrokkenheid van zoveel mogelijk belanghebbenden. Via een brede analyse (o.a. via een enquête naar alle verenigingen en districten) zijn eerst verbeterpunten en -mogelijkheden vastgesteld. Na gezamenlijke formulering van onze doelen voor 2020 zijn de activiteiten voorgesteld om de gewenste veranderingen voor breedtesport, topsport en de noodzakelijke infrastructuur te bereiken. De kaders voor de uitvoeringsagenda zijn aangegeven, maar behoeven zo spoedig mogelijk invulling door de betrokkenen zelf, te beginnen vanaf februari 2014.

Analyse

De breed uitgevoerde analyse leverde belangrijke informatie op. Allereerst bleek dat veel verenigingen met grote betrokkenheid hebben deelgenomen aan het vaststellen van dit nieuwe Toekomstplan. Bovendien is men in het algemeen tevreden over de huidige situatie binnen de eigen vereniging (bijvoorbeeld voor wat betreft vrijwilligers, ledenaantal, promotie etc.).

Voor de langere termijn is men meer bezorgd, vooral kijkend naar de noodzakelijke professionalisering van de eigen organisatie, het trainersaanbod en de beschikbare accommodaties. Alle detailinformatie is voor zowel breedtesport als topsport onderverdeeld in drie onderwerpen: sporttechnische zaken, faciliteiten (waaronder accommodaties), samenwerking (dit onderwerp is nadrukkelijk door alle deelnemers aan genoemde bijeenkomsten ingebracht), en organisatie en financiën.

Sporttechnisch - allereerst kijkend naar de breedtesport - kan worden gesteld dat de meeste recreatieve schaatsers ook in het gewest Zuid-Holland niet zijn georganiseerd. Ze rijden meestal los van verenigingen. Deze rijders kunnen worden geschoold door onder andere schaatsscholen en bij sommige verenigingen via korte cursussen (meestal in de hoop dat de deelnemers lid worden). De verenigingen hebben behoefte aan meer/betere onderlinge samenwerking om beter en efficiënter aan de veranderende sportieve vraag van schaatsers en inliners te kunnen voldoen. Dit geldt vooral voor de breedtesport: de uitdaging ligt in het aanbieden van een breder en een diverser pakket van 'producten'.

Voor wat betreft de topsport bestaat er een 'sporttechnisch' gat tussen het niveau van de verenigingen en dat van het Gewest, waardoor de instroom en doorstroom van talenten niet optimaal of slecht verloopt. Bovendien bestaan er nog verbetermogelijkheden in het zorgen voor een consistent sporttechnisch beleidskader voor wat betreft schaatstechniek, trainingsaanbod en -invulling, en begeleiding en ontwikkelen van talenten. Er is nu veel onderling verschil tussen de verenigingen in deze aspecten waardoor samenwerking, doorstroming en uitwisseling extra hinder ondervinden. Dit speelt ook tussen de disciplines (GTC's).

Er is een tekort aan goede accommodaties (vooral voor het langebaanschaatsen en shorttrack) maar ook aan goede, 'passende' ijsuren. Dit laatste zal nog sterker gaan spelen als de ambitie is om meer diversiteit in het aanbod van schaatsproducten te bieden.

Voor wat betreft organisatie en financiën is naar voren gekomen, dat zowel verenigingen als het Gewest problemen hebben, of verwachten, met het werven van vrijwilligers voor trainingen en andere schaatsgerelateerde activiteiten, als gevolg van onder

andere individualisering en vergrijzing. Tegelijkertijd vraagt de 'moderne' schaatser een breder aanbod (in zowel disciplines als trainingstijd en ambitieniveau). Ook voor andere aspecten zoeken verenigingen vaak naar verbetering van hun kennis of innovatie in de aanpak, vaak ingegeven door veranderende maatschappelijke en culturele randvoorwaarden. Denk bijvoorbeeld aan de eisen, die worden gesteld aan het organiseren van skeelertochten en natuurijsochten.

Missie, visie en doelen

Voor het gewest Zuid-Holland zijn de missie en visie vastgesteld en de doelstellingen voor 2020 bepaald. Opvallende nieuwe elementen hierbij zijn onder andere het betrekken van alle schaatser en inliners in ons gewest (dus ook de niet-georganiseerden, inclusief fans en supporters), het uitgaan van de levensloop van de schaatser en het onderscheiden van de diverse doelgroepen met de daaraan gerelateerde sportieve behoeften (dus van recreatieve sporter t/m topsporter).

In lijn met het KNSB plan voor 2020 zijn ook voor het gewest Zuid-Holland doelstellingen geformuleerd als richtpunt voor de diverse veranderingstrajecten. Samengevat betreffen deze het ledenaantal (een groei van 15% in 2020), een groter c.q. breder schaatsaanbod voor de diverse doelgroepen, betere werving en opleiding van trainers en meer

ondersteuning aan de verenigingen door het Gewest (onder andere in de vorm van kennisdeling, meer en betere communicatie en vergroting van sponsorinkomsten).

Meerjarenactieplan 2014-2016

Voor de breedtesporters zijn, op basis van de gemaakte analyse en de geformuleerde doelen acties benoemd die ervoor moeten zorgen dat de gewenste veranderingen tot stand zullen komen. De belangrijkste hiervan zijn:

- Het werken met doelgroepen om de grote groep breedtesporters gericht te kunnen bedienen met schaats-/inlineproducten, uitgaande van de hele levensloop van schaatsers en inliners en ook gericht op de niet-georganiseerde sporters.
- Het ontwikkelen van een breder aanbod van schaats-/inlineproducten voor de groep breedtesporters.
- Zorgen voor meer trainers voor breedtesporters, onder andere door opleiding van trainers, om dit bredere aanbod te kunnen aanbieden.
- Het stimuleren van samenwerking tussen verenigingen, ijsbanen, schaatsscholen en disciplines om de breedtesporters beter te kunnen bedienen, bijvoorbeeld door samenvoegen van specifieke doelgroepen, beter gebruik van incurante uren, uitwisselen van draiboeken of gezamenlijk aanbieden van verschillende disciplines (bijvoorbeeld schaatsen en inlinen).
- Zorgen voor meer ijs- en inlinecapaciteit (nieuwe banen) of betere benutting van bestaande ijsuren waardoor het sporten aantrekkelijker wordt voor een nieuwe groep schaatsers.

Voor de topsporters zal het meerjarenplan zich met name richten op een bredere talent-herkenning en ontwikkeling, multidisciplinair sporten, een aantrekkelijker wedstrijd-kalender en meer trainersondersteuning en betere trainingsfaciliteiten. Als voorbeeld en uitvloeisel hiervan: het gewest zal een gewestbreed gedragen visie en aanpak ontwikkelen voor talentherkenning en -ontwikkeling, inclusief een systeem om schaatsers te volgen, ouders te betrekken en om passende trainingsgroepen te kunnen samenstellen op verenigingsoverstijgend niveau.

Om bovenstaande activiteiten te initiëren en te organiseren zal het Gewest een actieve rol nemen bij het uitvoeren van het nieuwe Toekomstplan. Als rode draad hier doorheen loopt 'samenwerkend organiseren': binnen de eigen gelederen maar ook met andere stakeholders zoals ijsbanen, scholen en overheden. De activiteiten van het Gewest liggen daarom vooral in het initiëren, faciliteren en organiseren van samenwerking op enerzijds de sporttechnische aspecten van het schaatsen en anderzijds op het ondersteunen, adviseren en informeren van verenigingen en districten om hun rol zo goed mogelijk uit te kunnen voeren. Bij sporttechnische zaken kan men bijvoorbeeld denken aan coördinatie en stroomlijning van opleidingen voor verenigingen en districten, meer uniformiteit in schaatstechniek en betere doorstroming c.q. aansluiting tussen de verschillende prestatieniveaus. Deze activiteiten moeten resulteren in het tegengaan van afname en vergrijzing van het aantal actieve schaatsers en inliners, het vergroten van de financiële duurzaamheid van verenigingen en grotere effectiviteit van de verenigingscapaciteiten.

Ten aanzien van de ijs- en inlinefaciliteiten zal het Gewest zich inzetten voor uitbreiding van de banen (waar onder een nieuwe 400m- en 30x60m-ijsbaan en een officiële inlinewedstrijd baan) evenals een beter aanbod van trainingsuren voor de topsporters. Daarnaast zal samenwerking worden gestimuleerd, zowel horizontaal tussen disciplines en verenigingen als verticaal tussen KNSB, Gewest, districten ijsbaan en verenigingen om de ondersteuning voor de topsporters - direct en indirect - te verbeteren.

Naar externe stakeholders zal een actievere communicatie en profilering van de schaatssport in al haar facetten (van natuurijst/m topsport) plaatsvinden. Ook hoort hierbij dat het Gewest adviseert en controleert naar de provincie voor wat betreft de situatie van de 'ijswegen' (belangrijk voor toertochten) en de positie van de schaats- en inlinesport in het provinciaal en gemeentelijk sportbeleid.

Invoering Toekomstplan

Het Gewest zal bovenstaande activiteiten oppakken door het professionaliseren van de eigen organisatie, het maken van een uitvoeringsplan met vermelding van (nieuwe) taken en personen, ondersteunende commissies of taakgroepen en de rol van districten, GTC's en verenigingen hierbij. Concreet kan er snel worden gestart met bijvoorbeeld een verenigingsdag over samenwerking, het samenstellen van de eerste project- of taakgroepen en in de nieuwe begroting budget vrijmaken voor nieuwe activiteiten.

Het Dagelijks Bestuur zal in de praktijk een belangrijke initiërende en coördinerende rol moeten nemen.

Uitvoering van het Toekomstplan kan op enig moment tot de conclusie leiden, dat de huidige organisatiestructuur van het Gewest aanpassing behoeft. Als een dergelijke aanpassing aan de orde is, zal deze in samenwerking met alle betrokken personen zorgvuldig worden voorbereid en doorgevoerd.

“Het gewest zal een gewestbreed gedragen visie en aanpak ontwikkelen voor talentherkenning.”

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het vorige beleidsplan van het Gewest Zuid-Holland met de titel 'Kou uit de lucht' dateert uit oktober 2006 en was gericht op de periode 2006-2010. Logischerwijs zou een daarop volgend beleidsplan tegen het eind van deze periode het licht hebben moeten zien. Op dat moment werd op landelijk niveau echter gewerkt aan een strategisch plan waarin de beleidslijnen en doelstellingen voor de middellange termijn zouden worden gepresenteerd. Vanuit de overtuiging dat een gewestelijk beleidsplan zo goed mogelijk hoort aan te sluiten op een dergelijk landelijk plan, is besloten het verschijnen hiervan af te wachten.

Na goedkeuring van het strategisch plan 'De KNSB op weg naar 2020' door de Ledenraad in juni 2012, is het proces, dat moest leiden tot een daarop aansluitend en nu voorliggend gewestelijk plan met dezelfde tijdshorizon, in gang gezet. Het voortouw daartoe is genomen door de klankbordgroep die het Dagelijks Bestuur van het Gewest sinds een aantal jaren met raad en daad terzijde staat. Om relevante inbreng te krijgen en om het draagvlak en daarmee de kans op daadwerkelijke uitvoer van het plan te vergroten, is vanaf het begin een groot aantal vertegenwoordigers van de bij het Gewest aangesloten verenigingen, districten en disciplines bij het proces betrokken geweest. Tijdens drie nauwgezet voorbereide

bijeenkomsten zijn informatie en ideeën uitgewisseld om zodoende tot een breed gedragen beleidsplan te komen. Na goedkeuring door achtereenvolgens het Algemeen Bestuur en de Algemene Ledenvergadering zal dit plan vanaf februari 2014 richting geven aan het gewestelijk beleid en de daarop te baseren plannen van de verschillende disciplines, districten en verenigingen.

1.2 Historie van het gewest

'In het verleden ligt het heden, in het nu wat worden zal'. Dit zijn de openingswoorden van de toenmalige voorzitter Nico van der Lely in het boek dat in 1993 ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van het gewest Zuid-Holland verscheen. Onderstaande tekst is gebaseerd op dit boek, maar het moge duidelijk zijn dat de lange en vaak roemrijke historie van ons gewest zich moeilijk in slechts enkele alinea's laat vatten.

Opgericht op 25 november 1893 als de Zuid-Hollandse Ijsbond, door verschillende ijsclubs van nog ouder datum, is ons gewest het oudste van de KNSB. De voornaamste taak van de Ijsbond en de daarbij aangesloten ijsclubs was oorspronkelijk het zorgdragen voor de veiligheid en het onderhoud van de ijswegen in de provincie. Tijdens strenge winters waren de wegen op het platteland veelal onbegaanbaar en was

vervoer over het ijs een goed en vaak enig alternatief. De IJsbond zorgde voor de bewegwijzering, waarvan ook het gestaag in aantal toenemende toerschaatsers dankbaar profiteerde. Immers, gegeven het grote aantal meren, plassen en vaarten, is onze provincie uitstekend geschikt voor het maken van mooie tochten op natuurijs.

Pas in de jaren twintig van de vorige eeuw kwam de ontwikkeling van het schaatsen als wedstrijdsport op gang. Het eerste provinciaal kampioenschap langebaan werd verreden op 9 januari 1924 bij de legendarische IJscub Kralingen. Dat de schaatssport sindsdien grote progressie heeft gemaakt moge blijken uit de destijds winnende tijden: 55 2/5 sec. op de 500 meter, 3 min. 2 4/5 sec. op de 1500 meter en 10 min. 46 1/5 sec. op de 5000 meter. Aangezien men in die jaren afhankelijk was van de beschikbaarheid van natuurijs werd het vijfde Zuid-Hollands Kampioenschap pas op 28 december 1950 verreden. Winnende tijden toen: 49.8 en 2.39.9 op de 500 en 1500 meter en 9.26.0 op de 5000 meter.

De komst van de eerste kunstijsbanen in Nederland, begin jaren zestig, betekende een enorme impuls voor de schaatssport. Niet alleen het langebaanschaatsen, maar ook de andere disciplines als het kunstrijs, het marathonschaatsen en het shorttrack hebben daarvan sterk geprofiteerd. In eerste instantie waren onze schaatsers aangewezen op de banen in Amsterdam en Deventer, maar met ingang van het seizoen 1972-1973 beschikte ons gewest in de vorm van De Uithof in Den Haag over een 'eigen' thuisbaan. De opening van de Menkenbanen in de tweede helft van de jaren zeventig betekende een mooie aanvulling voor in het bijzonder het jeugdschaatsen. Mede als gevolg van deze faciliteiten is ons gewest nadien uitgegroeid tot één van de belangrijkste hofleveranciers van de diverse nationale selecties en later ook de professionele merkenteams voor zowel mannen als vrouwen. Vele Nederlandse en Europese kampioenen, maar ook medaillewinnaars op Wereldkampioenschappen en Olympische Spelen zijn hun carrière begonnen in het gewest Zuid-Holland.

Hoewel in de loop der tijden de schaatssport steeds verder is geprofessionaliseerd levert ons gewest ook in het huidige tijdsgewricht, dankzij de inzet van vele vrijwilligers, nog steeds jongens en meisjes af die de concurrentie met de nationale en internationale

top aankunnen. Om ook in de toekomst een vooraanstaande rol te kunnen blijven spelen is uitbreiding van de bestaande ijscapaciteit in ons gewest echter noodzakelijk. In de openingswoorden van Nico van der Lely, waaraan hiervoor is gerefereerd, werd de noodzaak daartoe al geruime tijd geleden onderstreept. Het is te hopen dat het 125-jarig bestaan van het gewest Zuid-Holland in 2018 met een schitterende nieuwe ijsbaan luister kan worden bijgezet.

1.3 De schaatssport in de provincie Zuid-Holland

De natuurlijke infrastructuur van de Provincie Zuid-Holland met vele waterwegen etc. is van oudsher geschikt geweest voor de schaatssport op natuurijs. Daarnaast bieden verschillende gebieden in de provincie als het 'Het Groene Hart' en de kuststrook goede gelegenheden voor inliners. De laatste jaren

is vooral het aantal inlineskatebanen toegenomen al dan niet als combibaan. Op het gebied van de kunstijscapaciteit zijn er vorderingen gemaakt waarvan shorttrackers, kunstrijders etc. profiteren. Alleen de langebaandiscipline blijft achter met één 400m-baan en drie banen van rond de 250 meter.

Belangrijk is ook dat de bevolkingsdichtheid van de

provincie zich vertaalt in veel beoefenaars van de schaats- en inlinesport en in een grote groep potentiële rijders. Schaatsen is onverminderd populair wat blijkt uit de enorme toestroom bij natuurijsstochten.

Het schaatsvirus grijpt dan razendsnel om zich heen. In lijn met de overheidswens de Nederlander en dus ook de Zuid-Hollander aan het schaats/inline bewegen te krijgen en houden, op alle niveaus en leeftijden, zijn verschillende organisaties actief. Naast de reguliere verenigingen zijn te noemen de schaats-/inlinescholen, Sportservice Zuid-Holland en scholen.

Het aantal aansprekende schaats/inline-evenementen in onze provincie is niet groot. Daardoor is de landelijke media aandacht voor deze sporten gering. Zelfs de plaatselijke pers is terughoudend in het opnemen van schaatsverslagen van bijvoorbeeld wedstrijden omdat sporten als voetbal de sportpagina's meer dan evenredig vullen. Een gevolg hiervan is dat het lastig is om sponsors te werven voor verenigingen of (gewestelijke) teams zelfs als die tot de nationale top behoren.

1.4 Het gewest Zuid-Holland in enkele kengetallen

Het gewest Zuid-Holland is één van de acht gewesten van de KNSB en kan als volgt worden beschreven:

- geografisch: de provincie Zuid-Holland met de kanttekening dat een aantal verenigingen langs de grenzen van de provincie hun activiteiten (deels) in aangrenzende provincies organiseert,
- disciplines: 8 t.w. langebaan, marathon, shorttrack, inline, kunstrijden, schoonrijden, natuurijs en jeugdschaatsen,
- districten: 10, deze zijn in verschillende mate actief, variërend van 'niet' via 'bescheiden' tot 'mini-gewest' inclusief eigen ijsbaan en selectie,
- verenigingen: ca. 120 (1 pure inlinevereniging, 2 pure shorttrackverenigingen, 10 pure kunstrijverenigingen, 33 langebaan- en marathonverenigingen en 74 pure natuurijsverenigingen) van totaal 730 verenigingen landelijk; deze verenigingen bundelen in totaal 30.433 sporters, op een landelijk totaal van 145.000 georganiseerde schaatsers en inliners (21 % van het totaal),
- commissies: Gewestelijke Technische Commissies (GTC's) per discipline, een aantal met eigen selectieteams, baancommissie,

- wedstrijdrijders: in gewest Zuid-Holland rijden 911 licentiehouders van totaal 17.000 landelijk.

Het gewest heeft met de volgende externe partijen te maken:

- schaatsscholen op de banen in Den Haag, Zoetermeer en Dordrecht,
- accommodaties (banen): één 400m-baan (Den Haag), drie kortere banen van 200-250m (Leiden, Zoetermeer, Dordrecht) en vier 30x60m-banen (Den Haag, Leiden, Zoetermeer, Dordrecht),
- partners: sponsors, leveranciers, belanghebbenden (w.o. Olympisch Steunpunt/Sportservice Zuid-Holland),
- media,
- sponsors,
- onderwijs,
- overheid; waaronder provincie, gemeenten en waterschappen,
- recreanten,
- potentiële schaatsers, inline-skaters en fans.

De belangrijkste taken van het Gewest zijn het stimuleren en ondersteunen van de schaats- en inlinesport in het algemeen (voor alle typen schaatsers/inliners, jong en oud); het ondersteunen en ontwikkelen van talent naar topniveau en het zorgen voor een ondersteunende organisatie zodat ook op lange termijn het schaatsen in Zuid-Holland een belangrijke rol blijft vervullen, zowel voor de breedtesport als de topsport.

Om deze taken uit te voeren heeft het Gewest de volgende bestuurlijke organen ter beschikking:

- het Algemeen Bestuur: 21 personen,
- het Dagelijks Bestuur: 7 personen (momenteel 1 vacature),
- de klankbordgroep: 6 personen.

2. ANALYSE: ZONDER VERTREKPOINT GEEN FINISH

Definities

- topsport¹: dit betreft de sporters die de top van verenigingen zijn én presteren op het niveau van gewestelijke selecties of vlak daaronder,
- breedtesport: dit betreft alle sporters die geen topsporters zijn; hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen prestatierijders, breedtesporters die wedstrijden rijden (BSW), en breedtesporters recreanten (BSR); deze laatste groep kan weer verdeeld worden in georganiseerde sporters, lid van een vereniging, en ongeorganiseerde sporters,
- sporttechnische zaken: dit zijn zaken die het schaatsen en inlinen direct betreffen w.o. bijvoorbeeld het organiseren van trainingsgroepen,
- faciliteiten: dit betreft vooral accommodaties w.o. 400m- en 30x60m-kunstijs, land- en natuurijs, inlinebanen en clubhuizen,
- samenwerking: dit betreft samenwerking binnen het gewest, 'horizontaal' tussen verenigingen,

districten en disciplines onderling en 'verticaal' tussen bestuur, disciplines, baancommissie, verenigingen en districten, maar ook tussen en met gewesten en bondsorganen,

- organisatie en financiën: dit betreft alle niet-sportzaken dus vooral bestuurlijke organisatie zaken.

2.1 Analyse breedtesport

De breedtesport speelt een zeer belangrijke rol in de schaats- en inlinesport. Liefst ca. 90% van de georganiseerde rijders behoort tot de BSR (recreanten). Kijken wij naar alle rijders inclusief de niet-gebonden rijders, waaronder vele toerrijders, dan ligt dit percentage nog hoger. Hierdoor levert de schaats- en inlinesport een bijdrage aan het maatschappelijk gewenste bewegen. Daarnaast is de breedtesport de voedingsbodem voor de topsport. Geen topsport zonder breedtesport! Het is dus belangrijk de recreanten voldoende aandacht te geven en goede schaats-/inlineproducten aan te bieden.

De KNSB delegeert de uitvoering van breedtesport aan de gewesten en de verenigingen. De ondersteunende rol door bijvoorbeeld het leveren van een standaard jeugdplan, werving etc. komt te weinig uit de verf. Ook vanuit het Gewest blijft de aandacht voor de recreanten ver achter bij die voor de topsport. Districten worden nogal eens uit het oog verloren, zeker door de bond, terwijl zij beslist ook een rol spelen in de breedtesport.

De recreanten hebben hun eigen wensen/ karakteristieken. Ze willen graag rijden op tijden die hen uitkomen. Een groot deel wil ook alleen buiten rijden. 'Ik ga toch geen rondjes binnen rijden' hoor je veel onder deze rijders. Het is niet eenvoudig om deze ongebonden rijders (vaak toerrijders) te binden aan verenigingen en daar de gewenste groei aan leden uit te halen. Goede op deze doelgroep gerichte producten zijn nodig om dat voor elkaar te krijgen. Terecht geeft de bond aan dat dit voor de groep ongebonden rijders nog niet of nauwelijks gebeurt.

Foto Frits van Eck

¹ Deze definitie is breder dan die welke door de KNSB en NOC*NSF is vastgesteld: onder topsport vallen rijders en rijdsters die kunnen acteren op het internationale podium. Volgens deze definitie kent het gewest geen topsporters. Ook gewestelijke selectierijders zijn in dat perspectief gezien topsporters in spé of in opleiding.

De KNSB denkt sterk in aantallen licenties maar dat speelt bij de breedtesport veel minder. Bij de BSW rijders staat het aantal abonnementen bij de jeugd onder druk. Ouders zijn minder bereid om hun kinderen op onaantrekkelijke uren naar de banen te rijden voor training of wedstrijden. Veel andere concurrerende sporten liggen vaak dichterbij en in veel gevallen kan de jeugd daar zelf naar toe gaan.

De indeling van schaatsgroepen is bijna altijd gebaseerd op leeftijd en/of niveau. Doelgroepdenken in andere categorieën komt nog weinig voor. Denk hierbij aan bijvoorbeeld jeugd die mee doet aan discoschaatsen maar ook vele andere doelgroepen zijn denkbaar o.a. 'silversporters' (zie bijlage 1). Groeperen van gelijkgestemden die een zelfde beleving nastreven in de schaatssport is een mogelijkheid om deze doelgroepen voor het schaatsen te winnen.

Sporttechnische zaken

De meeste recreatieve schaatsers zijn ook in het gewest Zuid-Holland niet georganiseerd en rijden meestal los van verenigingen. Deze rijders kunnen worden geschoold door onder andere schaatsscholen en bij sommige verenigingen via korte cursussen (meestal in de hoop dat de deelnemers lid worden). Verder is het veel training on the job door aanwijzingen van elkaar en ook wel via voorbeelden op internet. De grootste groep breedtesporters bestaat uit toerrijders, die alleen actief worden wanneer er natuurijs ligt. Inliners kunnen veel meer structureel

rijden omdat hun discipline minder weersafhankelijk is.

Een aantal breedtesporters is lid van KNSB-verenigingen die, al dan niet begeleid, wekelijks trainen. Bij verenigingen is het vinden van trainers voor de breedtesport vaak lastiger dan voor topsporters. De doelgroep eist ook een andere aanpak die goed aansluit bij zijn wensen en schaatsbeleving. Hoge kosten en de tijd die de opleiding kost zijn een belemmering om eraan deel te nemen. Dat trainers zich vast moeten leggen om een heel seizoen groepen te trainen is ook een obstakel. Het feit dat trainer bij een club een vrijwilligersfunctie is en er niets of weinig terug komt van de kosten, maken het ook niet aantrekkelijk. Dit is ook nadelig in relatie tot trainers bij schaatsscholen die een ander concept hanteren voor inzet en betalen.

Jonge wedstrijdrijders zijn vaak te prestatiegericht ('PR verslaafd') wat vaak wordt versterkt door de begeleiding en ouders. Dit is een groot gevaar want als de PR's uitblijven, is het afbreukrisico groot. Een ander afbreukrisico bij de jeugd is er bij de overgang van het rijden op kortere banen naar een 400m-baan. Ook bij de leeftijd van 12/13 jaar blijven veel rijders te stoppen. Een breder aanbod van activiteiten (wedstrijdvormen en/of meer entertainment) voor deze doelgroep kan helpen dit gevaar af te remmen. Plezier in het schaatsen en sociale aspecten zijn doorslaggevend om te blijven schaatsen/inlinen. Dat geldt eigenlijk voor alle schaatsers van topper tot discoschaatser.

Breedtesport is bij shorttrack nog maar weinig ontwikkeld, hetzelfde geldt bij kunstsrijden. De deelnemers aan deze disciplines zijn gemiddeld jong en de ambitie om te presteren lijkt groter dan bij andere disciplines. IJsdansen kan nagenoeg geheel als breedtesport worden beschouwd. Het schoonrijden neemt een aparte positie in en heeft vooral oudere rijders. Bij deze disciplines ontbreekt het aan goede producten en faciliteiten voor recreanten. Mede daardoor spreken zij slechts een beperkte groep aan.

Faciliteiten

Breedtesporters hebben in het gewest Zuid-Holland voor wat betreft toerrijden op ijs veel mogelijkheden als het vriest. Ook toerskaten komt veel voor. Gebruik van de openbare ruimte biedt alle kans voor deze doelgroep. Het aantal combibanen of inline-skatebanen in onder andere Lisserbroek, Kudelstaart, Leiderdorp, Nootdorp, Honselersdijk, Lekkerkerk, Ammerstol en Puttershoek biedt de inliners voldoende capaciteit in het gewest Zuid-Holland. Een officiële inlinewedstrijd baan ontbreekt echter nog.

Bij het kunstijs is het anders gesteld met de huidige capaciteit van één 400m-baan (Den Haag), drie kortere banen (Leiden, Zoetermeer, Dordrecht) en vier 30x60m-banen (Den Haag, Leiden, Zoetermeer, Dordrecht).

Voor bij het langebaanschaatsen staat het gebrek aan meer 400m-banen verdere ontwikkeling van deze discipline in de weg. Voor de aan vereniging gebonden recreatierijders staan momenteel vaak onaantrekkelijke uren ter beschikking. De door de KNSB gewenste groei van het aantal rijders is met momenteel één 400m-kunstijsbaan (De Uithof) eigenlijk alleen in de inlinesport te verwezenlijken en zeker niet in de langebaandiscipline.

Shorttrack heeft wat meer banen ter beschikking maar de capaciteit per trainingsoor is beperkt en er is geen echte plaats voor breedtesport shorttrackers in Zuid-Holland. Voor het kunstsrijden geldt min of meer het zelfde.

De beschikbaarheid van clubhuizen en trainingsaccommodaties voor in de zomer is wisselend. Verenigingen met een clubhuis, eventueel gelegen aan een combi-/ inline-skatebaan, hebben een streepje voor en kunnen makkelijker het hele jaar door sportproducten aanbieden. Een clubhuis is ook belangrijk voor de sfeer binnen een vereniging doordat daar allerlei clubbindende en sociale activiteiten kunnen worden georganiseerd. Activiteiten die belangrijk zijn om leden te behouden.

Samenwerking

De samenwerking op het gebied van de breedtesport is niet erg ontwikkeld. Toch biedt samenwerking tussen aanbieders van 'producten' voor de breedtesport kansen. Samenwerking kan op vele manieren op organisatorisch terrein en bijvoorbeeld het delen van clubhuizen door schaats- en inlineverenigingen. Daarnaast is ook samenwerking mogelijk op het gebied van kader, waarbij inlinetrainers ijsverenigingen kunnen assisteren op het gebied van training.

Verschillende verenigingen hebben soms te kleine groepjes in bijvoorbeeld bepaalde leeftijden of niveaus c.q. andere doelgroepen. Samenwerking tussen verenigingen bijvoorbeeld door het formeren van interclub trainingsgroepjes voor dezelfde doelgroep komt al wel voor, maar kan meer worden ingezet. Dat is belangrijk voor het behoud van rijders. Hoe meer en beter ze worden bediend, hoe groter de kans is dat deze rijders blijven schaatsen/inlinen.

Het huren van ijs is voor veel clubs ook te duur en deze hebben geen eigen uren. Het is zelfs de vraag of eigen uren huren - terwijl er maar weinig aantrekkelijke uren beschikbaar zijn - wel een goede weg is voor het gewest. Meer gewestelijke uren waar meer verenigingen op kunnen inschrijven geven meer mogelijkheden voor samenwerking en minder financiële risico's voor verenigingen. In dit licht zou men dan ook kunnen poneren dat de schaats- en inlinebanen een centralere rol kunnen spelen in het initiëren en verkennen van die nieuwe samenwerkingsmogelijkheden.

De samenwerking tussen natuurijsverenigingen, schaatsverenigingen en ook inlineverenigingen is nog niet erg ontwikkeld. Toch hebben deze disciplines overlappende karakteristieken, die kunnen worden benut om schaatsers die bijvoorbeeld aan tochten meedoen te interesseren voor marathon/toerrijden bij schaats- en/of inlineverenigingen.

Samenwerking tussen verenigingen en schaatsscholen verloopt soms goed, ook voor breedtesporters, maar ook nog wel eens stroef als gevolg van verschillende belangen. Doorstroom van schaatsschool naar verenigingen is beperkt qua aantal rijders. Sommige verenigingen laten het leren van de eerste beginselen over aan de schaatsschool en richten zich alleen op de gevorderden.

Samenwerking met de ijsbaan is niet erg ontwikkeld. De grote groep van ongebonden rijders wordt niet of nauwelijks benaderd door de ijsbanen en verenigingen in ons gewest. Als ijsbanen voor deze groep eens een activiteit ontplooiën dan is er geen verbinding met de schaatsverenigingen waardoor natuurlijke doorstroming weinig plaatsvindt.

Organisatie en financiën

Breedtesporters vormen een belangrijke groep voor verenigingen die veel van de clubcontributie binnenbrengen. Ze krijgen er vaak relatief minder voor terug in trainingsuren en trainerskwaliteit. Contributies voor de verenigingen zijn relatief laag t.o.v. andere sporten. Breedte(schaats)sporters hebben meestal één abonnement op een ijsbaan waardoor de kosten behapbaar blijven. Wedstrijddrijvende breedte sporters (BSW) zijn duurder uit en hebben vaak twee abonnementen nodig. Ook het materiaal is de laatste jaren duurder geworden mede omdat de wensen van veel rijders, ondanks de crisis, uitgaat naar 'duurder' materiaal voor zomer (fiets, inline-skates) en winter (klapschaatsen). Voor alle rijders geldt dat de kosten voor vervoer naar de baan voor training en wedstrijden en de hoeveelheid tijd die daarmee verloren gaat onaantrekkelijk is ten opzichte van andere sporten in de buurt. De stijgende 'sport'-kosten kunnen de toestroom van nieuwe schaatsers wel bemoeilijken voor minder draagkrachtigen. Deze ontwikkeling is minder zichtbaar bij inliners waar natuurlijk ook de kosten voor het materiaal een rol spelen, maar niet de kosten voor ijsbaanabonnementen. Daardoor is de inlinesport financieel gemakkelijker toegankelijk.

Verenigingen zijn vaak wat meer gericht op de prestatie-rijders en toppers en wat minder op de breedtesport. Dit geldt niet voor de natuurijsverenigingen die juist de breedtesporters als belangrijkste doelgroep hebben voor hun toertochten. Het organiseren van toertochten is de laatste jaren aan het veranderen, mede door social media die de stromen van toertochtrijders lijken te sturen naar die ene kilometer zwart ijs. De verenigingen dienen hiermee om te leren gaan.

Veruit de meeste verenigingen bieden naast schaats-/inlinetraining en -activiteiten ook nevenactiviteiten aan waar de hele vereniging aan deel kan nemen. Dit versterkt het clubgevoel en de sociale binding. Veel vrijwilligers zijn bij deze activiteiten actief.

Breedtesporters zijn belangrijke vrijwilligers voor verenigingen en vaak meer dan evenredig actief in het bestuur en kader.

Werving van nieuwe leden voor verenigingen is ongecoördineerd en versnipperd en heeft het karakter van een ieder-voor-zich activiteit. Er bestaat geen wervingsbeleid/-plan binnen het Gewest Zuid-Holland. Gecoördineerde wervingsacties in het gewest kunnen veel meer aandacht trekken en daarmee veel meer resultaat opleveren.

Breedtesport is volgens velen bij het Gewest een onderbelichte doelgroep. Er is bijvoorbeeld geen aanspreekpunt/commissielid speciaal voor de breedtesport. 'Het Gewest doet niets voor de breedtesport', is het idee dat leeft bij rijders en verenigingen. Hoewel dit idee enige nuance behoeft, immers de baancommissie vervult voor het wedstrijdrijdende deel van de breedtesporters een belangrijke en cruciale rol, behoeft deze kennelijk bestaande perceptie de nodige aandacht. Verenigingen verwachten een actieve, stimulerende en faciliterende rol van het Gewest op onder andere het gebied van werving.

2.2 Analyse topsport

Topsport ligt in het verlengde van de breedtesport voor die sporters die meer dan gemiddeld aanleg hebben voor het schaatsen/inlinen én de ambitie en inzet hebben om die aanleg structureel en in principe maximaal te ontwikkelen. De breedtesport is dan ook de fundering en bron voor de topsport.

De overgang van breedtesport naar topsport op het niveau voorafgaand aan dat van de gewestelijke selecties verloopt meestal vrij soepel/succesvol, vooral omdat deze overgang per definitie binnen de verenigingen plaatsvindt. De huidige structuur binnen de topsport kent gewestelijke selecties voor een deel van de topsportdoelgroep. Als gevolg hiervan wordt jaarlijks een scheiding aangebracht tussen gewestelijke selectierijders en talenten, die daar qua niveau dicht tegen aanzitten. Deze scheiding vergt veel energie van alle betrokkenen en werkt veelal demotiverend voor de laatste categorie rijders. In de praktijk bestaat een relatief groot gat tussen de begeleiding van de gewestelijke talenten en het niveau direct daaronder. Tegelijkertijd: dit is een relatief kleine groep die tussen 'wal en schip' valt. Kortom, vooral de afstemming tussen de hogere talentenniveaus biedt ruimte voor verbetering.

Sporttechnische zaken

Talenterkenning en -ontwikkeling

Op regionaal niveau zijn de gewesten verantwoordelijk voor talenterkenning en -ontwikkeling; op landelijk niveau is het Bonds bureau hiervoor verantwoordelijk. De samenwerking op dit gebied tussen deze partijen is op dit moment beperkt. In de huidige situatie vindt talenterkenning bijna uitsluitend binnen verenigingen plaats. Er zijn echter veel jongeren die 'ongebonden' schaatsen en inline-skaten, en andere sporten beoefenen zoals ijshockey en turnen. Zij zouden ook talentvol kunnen zijn binnen het schaatsen en inlinen, maar vallen in de huidige situatie buiten het blikveld van verenigingen. Binnen verenigingen, vooral waar één discipline dominant is, hebben trainers vervolgens vooral oog voor talent in 'hun' discipline. Er wordt niet structureel getoetst of een jongere wellicht meer aanleg heeft voor een andere discipline en in de gelegenheid wordt gesteld om hiermee kennis te maken. Daarnaast is er geen gewestbrede methode voor talenterkenning, al lijkt het dat er veelal vroegtijdig op basis van tijden wordt geselecteerd. Dit leidt er niet altijd toe dat kinderen met de meeste potentie komen bovendrijven.

Bij de meeste topsport-disciplines speelt een groot deel van de talentontwikkelingsfase zich af binnen de gewesten. Gewesten hebben echter in toenemende mate te maken met financiële en facilitaire problemen waardoor talenten niet altijd onder optimale omstandigheden kunnen trainen. Dit geldt ook voor Zuid-Holland. Het ontbreekt de meeste disciplines aan een gewestbrede, op alle niveaus gedragen sporttechnische visie, waarbinnen talenten stapsgewijs worden geïdentificeerd en opgeleid. Daarnaast is er vanuit het Bonds bureau tot op heden weinig zicht en regie op de decentrale talenterkenning- en ontwikkeling.

In de huidige structuur van gewestelijke selecties wordt een kleine groep snelle rijders gefaciliteerd en dienen overige snelle en talentvolle rijders bij hun vereniging of district zelf gepaste training zien te organiseren. Behalve het ijsfaciliteitsuur voor de langebaan, waar deze laatste groep gebruik van kan maken, vervult het Gewest hierin geen rol. Het gevolg voor de overige snelle en talentvolle sporters is meestal dat zij niet de

training kunnen krijgen die zij nodig hebben om zich maximaal te kunnen ontwikkelen. Daarnaast wordt in deze structuur onvoldoende rekening gehouden met het feit dat een aanzienlijk deel van de jeugd zich niet 'lineair' ontwikkelt en is sprake van een spagaat tussen ontwikkelen en presteren (podiumplaatsen als doel in plaats van als indicator van de ontwikkeling). Het gevolg hiervan is dat rijders snel uit selecties worden verwijderd en hun verdere ontwikkeling daardoor negatief wordt beïnvloed terwijl sommige van die verwijderde rijders na één of meer jaren weer worden uitgenodigd voor een selectie.

Bij talentontwikkeling wordt automatisch gedacht aan jeugdige sporters: dit is niet onlogisch. Er moet echter voor worden gewaakt dat oudere rijders, die zich nog kunnen en willen ontwikkelen tot het topniveau binnen hun categorie worden vergeten: ook zij hebben baat bij gerichte ondersteuning en verdienen die ook, gezien hun inspanningen naast vaak een drukke baan.

Door het vooralsnog ontbreken van een gewestbreed gedeelde sporttechnische visie is de beschikbaarheid en het niveau van trainers wisselend en vaak nog onvoldoende om sporters zich naar hun mogelijkheden te laten ontwikkelen. Dat trainers binnen het gewest (in

brede zin dus inclusief verenigingen en districten) niet betaald worden en dus vrijwillig hun diensten verlenen, draagt hier beslist aan bij.

Al met al kan worden geconcludeerd, dat de huidige manier van talentherkenning en -ontwikkeling binnen ons gewest onvoldoende recht doet aan het talent, de ambitie en inspanning van in het bijzonder sporters, die net buiten de diverse selecties vallen. Meer vanuit het gewest gecoördineerde begeleiding van deze categorie verkleint het afbreukrisico en zal op termijn tevens bijdragen aan de prominente positie van het gewest als leverancier van jong oranje en de merkenteams.

Multidisciplinair sporten

Behalve in het kader van talentherkenning is multidisciplinair sporten ook nuttig op het gebied van trainingen: het zorgt voor de benodigde afwisseling en trainingen in verschillende disciplines versterken elkaar. Daarnaast maakt het overstappen van de ene discipline naar de andere gemakkelijker. Binnen verenigingen begint het multidisciplinair sporten de laatste jaren steeds meer usance te worden: op gewestelijk niveau dient hierin nog een forse slag te worden gemaakt. Voor de goede orde: er is pas sprake van multidisciplinair sporten als de verschillende sporten

door de trainers van de desbetreffende sporten worden verzorgd. Dus bijvoorbeeld shorttracken onder leiding van een langebaantrainer is, hoe goed bedoeld ook, niet wat in dit plan wordt bedoeld met multidisciplinair sporten.

Overige sporttechnische zaken

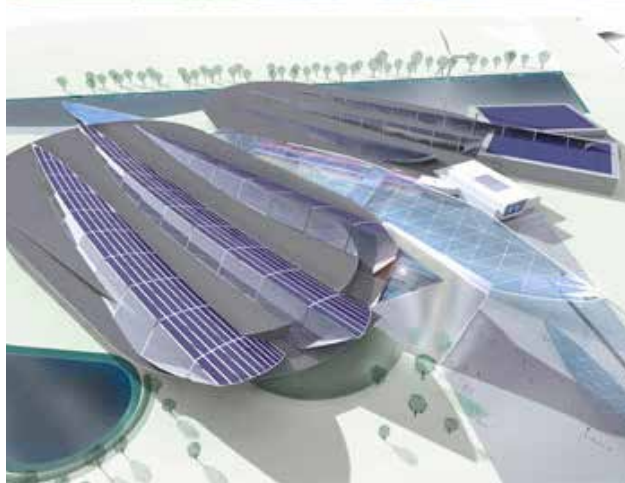
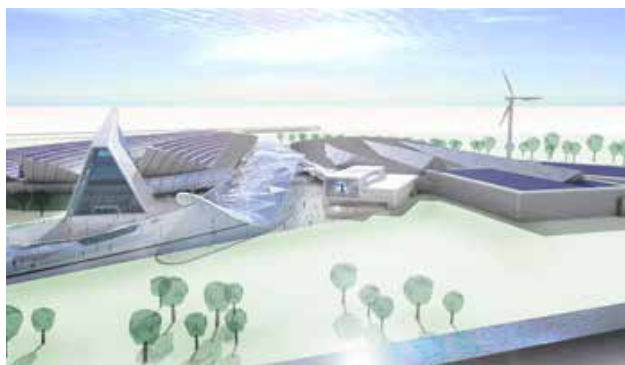
- bij de langebaan vallen relatief veel junioren B en A bij verenigingen uit evenals jeugd in de leeftijd van 12/13 jaar bij kunstrijden: de oorzaak hiervan is vooral het ontbreken van passende trainingsgroepen voor deze rijders. Hierdoor geeft het trainen zelf geen plezier en wordt niet de progressie geboekt die mogelijk is. Ook ontbreekt hierdoor een aantrekkelijk perspectief voor de toekomst.
- voor afstromende rijders geldt een vergelijkbaar verhaal: of dit nu is van landelijk niveau naar het gewest of van gewestelijke selectie naar district of vereniging, een passende trainingsgroep is er vaak niet waardoor de betreffende rijder geen plezier meer heeft in het sporten, beperkte progressie maakt en in veel gevallen geheel stopt met het schaatsen of inlinen (en daarmee vaak ook niet meer inzetbaar is als trainer of andere vrijwilligersfunctie binnen de vereniging of de sport in het algemeen). Ook hier is meer gewestelijke coördinatie gewenst.
- het grootste deel van de langebaanrijders rijdt bijna al hun wedstrijden op De Uithof: hierdoor doen zij niet de benodigde ervaring op andere banen op. Door de grotere langebaanverenigingen wordt wel aan interclubwedstrijden meegedaan en een groep 'liefhebbers' rijdt op eigen initiatief een aantal wedstrijden per seizoen bij het Schaatscircuit in Thialf. Het Gewest vervult hier geen rol in en dat wordt als een gemis ervaren.
- gewestelijke selecties langebaan richten zich uitsluitend op de NK's langebaan waardoor andere interessante NK's zoals kortebaan, supersprint, marathon, ploegenachtervolging en inline niet als doelen aan bod komen: dit beperkt de variatie voor de rijders en doet sommige rijders die in genoemde disciplines sterk presteren te kort. Meer aandacht voor alternatieve wedstrijdonderdelen kan de motivatie en ontwikkeling van een deel van de selectieleden in positieve zin beïnvloeden.
- er is een nieuwe wedstrijdkalender langebaan, landelijk en regionaal onder andere op verzoek van de KNSB/Trainersplatform (landelijk): de uitgangspunten zijn positief, de praktijk zal moeten leren of het de beoogde verbetering is en

of het ook organisatorisch goed uit te voeren is.

- in trainingsgroepen wordt nauwelijks aandacht gegeven aan de dynamiek in die groepen en de bijbehorende groepsprocessen: hoe frequenter groepen trainen, hoe meer dit een gemis is en het tot minder-constructieve situaties kan leiden; dit aspect van het trainerschap is sterk onderbelicht.
- de opleidingen voor vrijwilligers bevatten te weinig praktijk, vooral die voor trainers: hierdoor voelen die vrijwilligers zich na een opleiding onvoldoende toegerust voor hun taak. Daarnaast wordt hierdoor zowel tijdens de opleiding als daarna in de praktijk bij vereniging of district de motivatie op de proef gesteld. Om deze reden en om de effectiviteit van de opleidingen te verhogen, is het broodnodig om opleidingen meer praktijkgericht te maken.

Faciliteiten

In Zuid-Holland is een groot tekort aan rustige topsporturen op de banen en laat de kwaliteit van het ijs regelmatig te wensen over. Het gevolg is dat er niet altijd optimaal kan worden getraind. Feitelijk is er behoefte aan minstens één extra ijsbaancomplex (400m + 30x60m) in Zuid-Holland. De mogelijke bouw van het TranSportium in Zoetermeer en daarmee een Centrum voor Topsport en Onderwijs (CTO) voor verschillende

disciplines, kan dat complex zijn en daarmee een zeer grote stap voor wat betreft de gewenste faciliteiten, niet alleen voor topsporters maar evenzo voor de breedtesport. Voor shorttrack en kunstrijden biedt het Regionale Talent Centrum (RTC) in Dordrecht momenteel reeds goede voorzieningen voor Zuid-Hollandse schaatsers.

Bij sporttechnische faciliteiten horen ook faciliteiten op mentaal, medisch, voedings-, materiaal, onderwijs en onderzoeksgebied om sporters zich ten volle te laten ontwikkelen. De volledige realisatie van deze faciliteiten en een bredere beschikbaarheid daarvan zullen zowel bijdragen aan het rendement van talentontwikkeling, als het op een hoger niveau brengen van de sporttechnische kant van talentontwikkeling. De richting die het Gewest voor ogen heeft met de ondersteuning van en faciliteiten voor de schaats- en inlinetalenten in Zuid-Holland is in lijn met het recent ontwikkelde beleid van de KNSB betreffende RTC's. Tijdens de uitvoering en onderlinge afstemming van de plannen van het Gewest en van de KNSB zal blijken in hoeverre op banen in Zuid-Holland RTC's kunnen worden opgericht en voor welke disciplines. Bij de invoering van RTC's dient nadrukkelijk rekening gehouden te worden met 'aangrenzende' en 'achterblijvende' selecties, teams en trainingsgroepen en wel zodanig dat deze zo mogelijk ook voordeel kunnen hebben van die op te richten RTC's.

Samenwerking

Veel trainers werken vrij individualistisch met als gevolg weinig samenwerking; dit betreft dan zaken als trainingsaanpak/-methode, praktische zaken en doorstroming en overdracht van sporters. Dit komt de ontwikkeling van sporters en de schaats- en inlinesport in het algemeen niet ten goede en is ook een gemiste kans: samenwerking kan de sport tenslotte door kruisbestuiving en nieuwe inzichten op een hoger niveau brengen. Met de huidige beperkte samenwerking kost dit verhogen van het niveau veel moeite en is het resultaat beperkt.

Ook verenigingen opereren veelal solistisch: op veel gebieden, en zeker wat betreft talent-herkenning en -ontwikkeling, kan samenwerking veel opleveren. Het (tijdelijk) opnemen van een rijder van een andere vereniging zonder passende trainingsgroep of het samen met andere verenigingen vormen van passende trainingsgroepen inclusief de 'levering' van de

benodigde trainers zijn hier treffende voorbeelden van.

Organisatie en financiën

- binnen het gewest i.c. verenigingen, districten en disciplines is veel kennis aanwezig over uiteenlopende onderwerpen binnen het schaatsen en inlinen, zo ook over de topsport. Deze kennis wordt echter nauwelijks uitgewisseld. Dit betreft niet alleen de bij samenwerking genoemde trainingsaangelegenheden maar ook organisatorische, bestuurlijke en financiële zaken. Door kennisdeling structureel in te richten kan het niveau (eenvoudiger/efficiënter) omhoog en worden vrijwilligers (meer) gemotiveerd.
- de (hoge) kosten van trainers bij kunstrijden vormen momenteel een rem op de ontwikkeling van rijders en op de toegankelijkheid van de top van het kunstrijden. Dit kan als een gegeven worden beschouwd maar met een gerichte en creatieve aanpak moet deze belemmering (deels) op te lossen zijn (zie volgende punt). Overigens geldt in zijn algemeenheid dat de huidige beperkte financiële middelen mede oorzaak zijn van de gebrekkige aansluiting van sporters uit het gewest op het landelijk niveau van hun discipline.
- momenteel krijgt externe communicatie, en in het verlengde daarvan sponsoring, beperkt aandacht. Hierdoor is het regionale schaatsen en inlinen in Zuid-Holland nagenoeg onzichtbaar, voor publiek én bedrijven, en ontbreekt daardoor een basis voor het aantrekken van toeschouwers en het werven van sponsors. Hoewel het vooral regionale karakter van de sportprestaties binnen het gewest zeker beperkingen op het gebied van toeschouwers en sponsoring met zich meebrengt, zijn er beslist mogelijkheden die het onderzoeken én realiseren waard zijn. Hierbij moet de huidige situatie, lege tribunes en een economie in mineur, niet demotiveren maar juist aanzetten tot focus en creativiteit.

Voor de beeldvorming een aantal kengetallen over het wedstrijdschaatsen:

- aantal abonneenthouders langebaan/marathon:
ca 1800 in 2012-2013 (stabiel)
- aantal abonnementen langebaan:
ca 2600 in 2012-2013 (stabiel)
- aantal abonnement shorttrack:
ca 140 in 2012-2013 (stabiel)
- aantal abonnement kunstrijden:
ca 180 in 2012-2013 (dalend)

- aantal wedstrijdlicenties langebaan:
ca 900 in 2012-2013 (stabiel)
- aantal wedstrijdlicentie marathon:
ca 320 in 2012-2013 (dalend)
- aantal wedstrijddeelnames:
*ca 6200 in 2012-2013 (+17% t.o.v.
seizoen ervoor en hoogste sinds 2004)*

2.3 Organisatie en financiën (algemeen)

Verenigingen hebben behoefte aan ondersteuning en advisering in 'bedrijfsvoering', juist als er allerlei zaken gaan veranderen: lange termijn planning, financiële zaken, samenwerken over de disciplines en tussen verenigingen etc. Dit moet uiteraard 'vraaggestuurd' gebeuren, dus dit kan per district, of per vereniging, per discipline wisselen. De vraagduiding is dus belangrijk hierbij: kopiëren van 'recepten' is niet de oplossing, wel slim leren van elkaar. Als voorbeeld: actieve facilitatie door Gewest/district om de materiaalkosten voor

jonge sporters laag te houden: ervaringen uitwisselen over ruil-/leenmaterialen, 2de hands beurzen etc.

Maatschappelijk heeft de schaatssport behoefte aan meer eenduidige profilering en (publieks)communicatie zodat de positie van het schaatsen, als sport maar ook als sociaal-cultureel tijdverdrijf, meer tot haar recht komt. Dit heeft een positief effect op ondersteuning en waardering door de politiek (gemeenten, provincie) en door de maatschappij in algemene zin en daarmee ook op sponsorbijdragen.

Om de financiële middelen van het Gewest zodanig te kunnen inzetten dat dit Toekomstplan maximaal kan worden uitgevoerd, is inzicht nodig in de inkomsten en uitgaven in termen van disciplines, breedtesport en topsport. Dit inzicht is er nu gedeeltelijk. Het is gewenst dat met ingang van het eerst volgende begrotingsjaar de financiën van het Gewest dit inzicht volledig geven.

3. MISSIE EN VISIE: RICHTING GEVEN EN INSPIREREN

Missie (waarom we bestaan / primaire functie / permanente opdracht)

Het bevorderen van de schaats- en inlinesport in het algemeen en het mogelijk maken dat zoveel mogelijk inwoners van Zuid-Holland met plezier kunnen deelnemen aan alle disciplines van het schaatsen en inline-skaten, actief en passief.

Visie (wat we willen zijn / ambitieus gedeeld beeld van de toekomst)

Het Gewest streeft er naar dat het actief en passief beoefenen van het schaatsen en inline-skaten voor iedereen binnen de provincie Zuid-Holland een leven lang toegankelijk is en blijft. Het Gewest ondersteunt de sporter hierbij naar behoefte, potentie en ambitie; dus zowel gericht op de beginnende of recreatieve sporter als de topsporter (en alle categorieën daar tussenin), met inachtneming van de diversiteit van de sportieve doelen van de sporters.

Breedtesport

Om dit mogelijk te maken, stellen het Gewest, verenigingen en districten de behoefte van de individuele sporter centraal, draagt het Gewest bij aan de vitaliteit van verenigingen en aan voldoende ijsbanen, inline-skatebanen en combibanen in de provincie. Daarnaast betreft het Gewest ijsexploatanten, gemeenten en onderwijsinstellingen bij dit streven.

Topsport

Het is goed om hier duidelijk te stellen dat Gewest Zuid-Holland zichzelf wat betreft topsport ziet als een 'talentontwikkel-organisatie' en niet als een 'medaillewin-organisatie'. Onze doelen zijn dan ook overeenkomstig deze aard, evenals de te monitoren succesindicatoren.

Om deze visie te vertalen naar de praktijk zorgt het Gewest ervoor dat de contouren van het topsportbeleid zoals die in dit Toekomstplan worden geschetst, verder worden uitgewerkt en geconcretiseerd. Vervolgens zorgt het Gewest samen met disciplines, districten en verenigingen ervoor dat dit beleid wordt uitgevoerd. Het betreft dan vooral talentherkenning en -ontwikkeling, een ondersteunend systeem daarvoor, beschikbaarheid en inzet van trainers en samenwerking met onderwijsinstellingen. Dat voor de uitvoering van één en ander ook aan financiële randvoorwaarden moet worden voldaan is evident.

Fans

Gezien de prestaties van gewestelijke sporters is het de moeite waard om hun wedstrijden te bezoeken: het is een belevenis die de sporters en de belangstelling voor het schaatsen/inlinen stimuleert en zorgt voor een groter draagvlak voor ondersteuning van het schaatsen/inlinen door bedrijfsleven en overheid. Om dit mogelijk te maken, zal het Gewest meer en gericht extern communiceren, ook via de nieuwe media, over evenementen die het bezoeken waard zijn.

Organisatie en financiën

Het Gewest zorgt er door informatieverstrekking, begeleiding, opleiding en financiële middelen voor dat disciplines, districten en verenigingen vitaal zijn en daardoor op een effectieve en gecoördineerde wijze hun bijdrage kunnen leveren aan de missie van het Gewest. Om haar rol op adequate wijze en met continuïteit te kunnen vervullen, voert het Gewest een gezonde financiële huishouding.

Ter illustratie volgt hier een schets van vitale verenigingen.

'Zij staan voor het verenigen van mensen rond het schaatsen en inline-skaten en zijn een gezellige sociale ontmoetingsplaats. Verenigingen hebben zich geheroriënteerd op de 'sportersmarkt' en een passend aanbod (wat betreft onder andere trainingen, activiteiten en lidmaatschapsvormen) gecreëerd voor de Zuid-Hollander anno 2020 die behoefte heeft aan maatwerk en kwaliteit. Zij zijn financieel en bestuurlijk gezond en technologisch geëquipeerd. Hierop aanvullend bieden verenigingen producten en diensten aan voor sporters die (nog) niet lid zijn. Daarmee kan een nieuwe toestroom naar verenigingen worden gecreëerd. Het denken in binding en toegevoegde waarde is leidend. Binnen het vernieuwde aanbod wordt in elk geval een combinatie van verschillende disciplines aangeboden. Multidisciplinaire sportbeoefening (ook nog op latere leeftijd) is een

gewoon goed geworden. Verenigingen spelen bij hun planvorming maximaal in op de status van 'cultureel erfgoed' die het schaatsen in Nederland heeft en op de bijdrage die het schaatsen en inlinen kan leveren aan de algehele gezondheid van mensen.'

Dit Toekomstplan heeft per saldo als doel om de schaats- en inlinesport in ons gewest op een hoger niveau te brengen. Logischerwijs betekent dit dat de organisatie die dit doel moet realiseren, zichzelf ook naar een hoger niveau brengt. Gewestelijke organen kunnen dit stimuleren door onder andere het faciliteren van uitwisseling van kennis, zoals best practices, tussen verenigingen en districten binnen het gewest maar ook daarbuiten, en van het volgen van opleidingen, beide in samenwerking met het Bonds bureau van de KNSB. Ook zal het hogere niveau hogere kosten met zich meebrengen, lees: investeringen in het schaatsen en inlinen. Daar horen hogere inkomsten bij. Het Gewest zal dan ook haar gehele financiële structuur bezien in het licht van dit Toekomstplan en maatregelen nemen om enerzijds voldoende middelen te verkrijgen en anderzijds die middelen te verdelen over disciplines en activiteiten in het licht van dit Toekomstplan. Hierbij kan alvast genoemd worden dat sponsoring en betaalde activiteiten voor bedrijven en instellingen hierbij een grotere rol moeten gaan spelen dan tot nu toe het geval is geweest.

4. MEERJARENACTIEPLAN 2014-2016: WAT WILLEN WIJ DE EERST KOMENDE JAREN BEREIKEN?

4.1 Breedtesport

De KNSB streeft naar een stijging van het aantal actieve (≥ 12 keer per jaar) schaatsers en inliners ten opzichte van 2012 in 2016. De bond wil dat in deze periode het aantal KNSB leden groeit met 15% en met een zelfde groeipercentage het aantal licentiehouders groeit.

De haalbaarheid van deze groei is zeker voor schaatsers sterk afhankelijk van de ijscapaciteit en deze vormt ook de komende jaren in ieder geval nog een obstakel voor groei binnen het gewest Zuid-Holland. Zoals eerder vermeld heeft de inlinesport, die qua accommodatie beter is voorzien betere kansen voor groei. Het gewest Zuid-Holland wil, rekening houdende met de provinciale kenmerken, zich inzetten voor een groeipercentage tot 2016 van 7,5 tot 10%. Dit streven lijkt niet zo ambitieus maar het zou een trendbreuk betekenen bij in ieder geval het langebaanschaatsen. Om tot deze groei te komen, is samenwerking en inzet van alle partners binnen de schaats- en inlinesport nodig. Dit is een niet te onderschatten klus. Belangrijk uitgangspunt is het aanbieden van goede schaats-/ inlineproducten voor verschillende doelgroepen. Voor bestaande doelgroepen om het behoud van leden te stimuleren, maar ook voor nieuwe doelgroepen die niet puur zijn gebaseerd op leeftijd en vaardigheid. Om doelgroepen te binden moeten die maximaal worden bediend. Daarom zal moeten worden overwogen om ook producten/diensten aan te bieden die slechts indirect of zelfs geheel niet gerelateerd zijn aan het schaatsen of inlinen. Wel zullen deze producten altijd aangeboden worden in combinatie met schaats-/ inlineproducten. Voor het daadwerkelijk verlenen van zulke 'branche vreemde' diensten kunnen samenwerkingsverbanden worden aangegaan met desbetreffende specialisten. Voorbeeld: op een doordeweekse ochtend een trainingsgroep voor volwassenen met kinderopvang, die wordt verzorgd door een lokaal kinderdagverblijf.

Om de doelen te bereiken is bereidheid tot samenwerking van doorslaggevend belang. De rijder dient centraal te staan. Om de bereidheid om het oppakken van verbeteringen te vergroten, is het goed om voor bepaalde zaken met (kleine) projectgroepen te werken die behapbare projecten binnen een bepaalde tijd kunnen uitvoeren.

Sporttechnische zaken

Om het aanbod aan de verschillende schaats-/ inlinedoelgroepen te verbeteren zijn vele acties mogelijk en nodig waaronder:

- een laagdrempelige, doelgroepgerichte en betaalbare opleiding voor breedtesporttrainers,
- het Gewest heeft verschillende doelgroepen in kaart gebracht onder de breedtesporters o.a. 50+ (de 'silversporters'), schaatsen op muziek, jeugd in de afbreukleeftijd etc.,
- voor de verschillende doelgroepen bestaan aantrekkelijke productpakketten onder andere voor ongebonden rijders die gefaciliteerd gaan worden (trainingsschema's, oefeningen etc.) via internet of anderszins. Er zal worden gestart met doelgroepen die de meeste ledengroei kunnen genereren,
- een apart te noemen doelgroep is bedrijfsschaatsen. Verenigingen kunnen dit eventueel in samenwerking met ijsbanen aanbieden,
- het Gewest en de verenigingen evalueren en vernieuwen in de periode 2012-2016 hun sportaanbod teneinde het beter te laten aansluiten bij de huidige wensen van doelgroepen. Niet alle verenigingen zullen alle producten willen en kunnen aanbieden en hun aanbod zal ook afhangen van wat voor club ze willen zijn en welke koers ze

willen varen,

- bij elkaar in de buurt gevestigde natuurijsclubs en schaats- en inlineverenigingen hebben overleg en werken waar mogelijk en gewenst samen,
- verder zijn mogelijkheden om het hele jaar door multidisciplinaire activiteiten aan te bieden onderzocht en waar mogelijk ingang gezet. Hetzelfde geldt voor het creëren en intensiveren van partnerships met bijvoorbeeld exploitanten van accommodaties, onderwijsinstellingen, gemeenten en commerciële sportaanbieders. Het Gewest speelt daarin op beide punten een belangrijke coördinerende en stimulerende rol.

Faciliteiten

- het Gewest zet zich doorlopend in om de faciliteiten/ ijs- en asfaltcapaciteit voor de verschillende disciplines optimaliseren. Vooral is aandacht nodig voor uitbreiding van de capaciteit van 400m-ijsbanen, die de beperkende factor is voor veel van de plannen voor langebaanschaatsen. Vanaf 2011 is op doordachte wijze gestimuleerd dat er minimaal één extra kunstijscomplex in Zuid-Holland wordt gebouwd. Mede hierdoor is er in 2020 een provinciedekkend aanbod van ijsbanen, inline-skatebanen en combibanen en worden er in de winter standaard tijdelijke ijsbanen neergelegd

in stadscentra en op dorpspleinen. Het ijs en asfalt wordt naar mensen 'toegebracht',

- breedtesporters van verenigingen krijgen kans om ook op aantrekkelijke uren te rijden,
- schaatsen doe je ook graag met anderen. Dat houdt de gang erin en dus de continuïteit, daarbij is het veel gezelliger. Het Gewest Zuid-Holland faciliteert een vorm van 'skate-daten' waardoor gelijkgestemden elkaar kunnen vinden en met elkaar gaan schaatsen,
- kunstrijsen is toegankelijker gemaakt voor breedtesporters,
- alle verenigingen, schaatsschool en ijsbanen organiseren samenbindende activiteiten voor breedtesporters,
- een uitgebreid knooppuntennetwerk is opgezet voor inliners.

Samenwerking

- schaats- en inlineverenigingen (inclusief natuurijsclubs) gaan meer samen-werken. Aanbod aan inliners om in de winter te participeren aan schaatsen en aan schaatsers om in de zomer deel te nemen aan inlineactiviteiten al dan niet speciaal voor hun ontworpen,
- schaatsscholen en verenigingen werken beter samen waardoor de schaatsers beter worden bediend,
- verenigingen werken samen om betere producten

- aan te kunnen bieden aan verschillende doelgroepen,
- verenigingen werken samen om trainingsgroepen af te stemmen als deze te klein zijn bij één vereniging,
- verenigingen wisselen kennis en ervaring uit over de breedtesport onder andere in de vorm van draaiboeken,
- natuurijsclubs en schaats-/inlineverenigingen gaan samenwerken op het gebied van werving voor ijsverenigingen (marathon/toeren) en inlineverenigingen (toeren),
- Gewest en ijsbanen overleggen hoe aan de wensen van bepaalde doelgroepen kan worden voldaan, bijvoorbeeld bepaalde muziek of optreden, verlichting, gericht schaatsprogramma etc.

Organisatie en financiën

- het Gewest Zuid-Holland heeft een actieve breedtesportcommissaris,
- Gewest c.q. districten enthousiasmeren verenigingen zodat alle verenigingen gaan meedoen aan de uitvoering van het plan,

- het Gewest overlegt met verenigingen per jaar over de breedtesport en stelt een actieplan op voor de breedtesport dat (twee-)jaarlijks wordt geëvalueerd en bijgesteld,
- het Gewest stimuleert en faciliteert de ontwikkelingen in de breedtesport o.a. op het gebied van werving. Toertochten kunnen o.a. gebruikt worden voor PR en werving,
- het Gewest, eventueel in samenwerking met de KNSB en andere organisaties, faciliteert/initieert acties om voldoende vrijwilligers te werven voor verenigingen. Een opgesteld vrijwilligersactieplan is de basis voor deze activiteiten,
- het Gewest organiseert themacursussen zoals voor natuurijsmeester,
- het Gewest bewaakt de ijswegen (vaarwegen) in Zuid Holland alsmede het onderhoud daarvan.

4.2 Topsport

Afgeleid van de visie van het Gewest is de doelstelling voor topsport: *Zoveel mogelijk topsporters zich*

maximaal laten ontwikkelen.

Deze hoofddoelstelling, geconcretiseerd aan de hand van de analyse uit paragraaf 2.2 van dit Toekomstplan, leidt tot de volgende werkdoelen.

Sporttechnische zaken

Talenterkenning en -ontwikkeling

- een gewestbreed gedragen sporttechnische visie voor talenterkenning en -ontwikkeling,
- een gewestbreed gedragen methode voor talenterkenning,
- een gewestbreed gedragen methode voor talentontwikkeling,
- een systeem ter ondersteuning van talenterkenning en -ontwikkeling (uiteindelijk te gebruiken voor alle schaatsers en inliners in het gewest, 'naar rato' van de intensiteit waarmee wordt gesport); bij het gebruik van dit systeem dienen evaluaties met sporters en hun ouders een expliciete plaats te krijgen,
- het organiseren van passende trainingsgroepen voor alle snelle en talentvolle sporters in het gewest, dus voor alle leeftijden, opstomers, doorstromers en afstromers, rekeninghoudend met niveau, ambitie, inzet, leeftijd en geografische spreiding van de sporters, en omvang van de groepen: de huidige selecties worden hier een onderdeel van; dit doel is de kern van de talenterkenning en -ontwikkeling voor de toekomst,
- voldoende en voldoende opgeleide trainers (overigens ook voor de breedtesporttrainingsgroepen),
- talenterkenning uitbreiden buiten de 'startdiscipline' binnen verenigingen en buiten verenigingen naar kinderen die 'ongebonden' schaatsen en inline-skaten en andere sporten beoefenen zoals ijshockey en turnen,
- organisatorisch versterken van talenterkenning en -ontwikkeling, bijvoorbeeld door hier per discipline een specialist voor te benoemen, die ook zorgt voor samenwerking op landelijk niveau,
- samenwerking op dit gebied tussen Gewest en Bonds bureau om voorgaande doelen landelijk consistent en kostenefficiënt te realiseren.

Multidisciplinair sporten

Om het multidisciplinair sporten op alle niveaus breed in te voeren, is het van belang dat hierover van Bonds bureau tot verenigingen dezelfde visie wordt uitgedragen en in de praktijk wordt toegepast. Multidisciplinair sporten is gewenst:

- in de opleiding van de jongste jeugd: combinaties van verschillende disciplines en verschillende wedstrijd- en spelvormen zijn aantrekkelijker (dus meer instroom en lager verloop), zorgen voor een brede ontwikkeling en grotere vaardigheid van de sporters en leveren uiteindelijk meer talenten per discipline op,
- in trainingen: voor de benodigde afwisseling en om disciplines elkaar te laten versterken,
- om het overstappen van de ene discipline naar de andere te vergemakkelijken.

Overige sporttechnische zaken

- blijven organiseren van een aantrekkelijk wedstrijd aanbod op regionaal niveau met zo mogelijk meer diversiteit in wedstrijdvormen en nieuwe wedstrijdvormen,
- deelname aan wedstrijden op andere banen dan de Uithof: voor opdoen van ervaring,
- meer diverse doelen voor topsporters, bijvoorbeeld voor langebaanrijders niet alleen de NK's langebaan maar ook andere NK's zoals kortebaan, supersprint, marathon, ploegenachtervolging en inline: voor meer variatie voor en motivatie van de sporters,
- nieuwe wedstrijdkalender langebaan: toetsen of die een verbetering is in het licht van dit Toekomstplan,
- stel een integrale jaarplanning op voor het ijs, tevens voor de sporters die net buiten selecties en teams vallen, zodat die ook gepland in het zomerseizoen kunnen trainen,
- trainers opleiden in het managen van groepsprocessen om te zorgen voor een vruchtbaar (top)sportklimaat in hun trainingsgroepen,
- de opleidingen voor vrijwilligers, vooral die voor trainers, meer praktijkgericht maken.

Faciliteiten

- meer ijs, meer rustiger ijs en ijs van een hogere kwaliteit: binnen bestaande accommodaties en/of nieuwe accommodaties,
- regisseren van de verdeling van 'passend' ijs 'naar rato' van de samenstelling van de trainingsgroepen en over de disciplines (o.a. tussen kunstrijden en shorttrack),
- een officiële inlinewedstrijd baan,
- verbeteren van de mogelijkheden om op professionele (betaalde) wijze het vak van trainer te beoefenen,
- samenwerking met onderwijsinstellingen om de combinatie studie-topsport gemakkelijker te maken en nieuwe instroom te creëren, bijvoorbeeld in de vorm van een schaatsacademie,
- behoud en zo nodig versterken van het Regionale Talent Centrum (RTC) in Dordrecht voor shorttrack en kunstrijden,
- uitbreiden van de sporttechnische faciliteiten op de gebieden mentaal, medisch, voeding, materiaal en onderzoek om die op een niveau te brengen, dat past bij de intensiteit waarmee schaatsers en inliners hun sport beoefenen waardoor die sporters zich ten volle kunnen ontwikkelen; deze faciliteiten zullen zowel bijdragen aan het rendement van talentontwikkeling, als het op een hoger niveau brengen van de sporttechnische kant van talentontwikkeling.

Samenwerking

Door kennis en ervaring in de breedste zin te delen, kunnen snel en efficiënt grote verbeteringen worden gerealiseerd. Dit kan nog worden versterkt door ook

samen te werken buiten de schaats/inlinesport. Als dit delen zich eenmaal heeft bewezen, dan zal blijken dat het ook nog eens motiverend werkt voor alle betrokken vrijwilligers.

- stimuleren en organiseren van meer en betere samenwerking tussen trainers onder andere over zaken als trainingsaanpak/-methode, doorstroming en overdracht van sporters, faciliteiten en praktische zaken, dus niet alleen ijsgebonden maar vooral ook 'off-ice' zaken; door kruisbestuiving en nieuwe inzichten kan de sport op een hoger niveau worden gebracht; dit kan bijvoorbeeld vorm worden gegeven in een coachplatform,
- stimuleren en organiseren van samenwerking tussen verenigingen onder andere op het gebied van talentherkenning en -ontwikkeling, dit kan veel opleveren; denk hierbij aan het (tijdelijk) opnemen van een rijder van een andere vereniging zonder passende trainingsgroep of het samen met andere verenigingen vormen van passende trainingsgroepen inclusief de 'levering' van de benodigde trainers.

Een effectieve en aantrekkelijke manier om de samenwerking binnen het gewest een forse impuls te geven, is het organiseren van een gewestelijke verenigingsdag. Om een dergelijke dag extra aantrekkelijk te maken, zouden trainers PE-punten (permanente educatie) kunnen krijgen voor het deelnemen eraan, zoals vanaf dit jaar bij de landelijke KNSB Verenigingsdag het geval is. Om de samenwerking vervolgens concreet te maken en verder uit te breiden kunnen coördinatoren worden ingezet, die de verschillende partijen hierbij helpen. De ervaring

leert namelijk dat de wil om samen te werken er vaak wel is maar dat er een 'zetje' nodig is om daadwerkelijk te gaan samenwerken.

Organisatie en financiën

- stimuleren en organiseren van de uitwisseling van kennis binnen en tussen Gewest, verenigingen, districten en disciplines over topsport, niet alleen over reeds genoemde trainingsaangelegenheden maar ook over organisatorische, bestuurlijke en financiële zaken; door kennisdeling structureel in te richten kan het niveau (eenvoudiger/efficiënter) omhoog en worden vrijwilligers (meer) gemotiveerd; een manier om kennis te delen, die zich reeds bewezen heeft in ons gewest, is het zogenaamde Schaatscafé: een

avondbijeenkomst bij een vereniging met sprekers en discussie over een actueel thema,

- stimuleren van en bijdragen aan een creatieve aanpak om de (hoge) kosten van trainers bij kunstrijden te dekken, om op die manier de ontwikkeling van rijders en de toegankelijkheid van de top van het kunstrijden te verbeteren; overigens geldt in zijn algemeenheid dat meer financiële middelen de aansluiting van sporters uit het gewest op het landelijk niveau van hun discipline kan verbeteren.
- meer inzetten van (ex-)topsporters door en voor het gewest (in plaats van alleen voor de vereniging van die (ex-)topsporter), en niet alleen voor trainingen maar op alle mogelijke terreinen zoals netwerken.
- meer en structurele activiteiten op het gebied van externe communicatie, en in het verlengde daarvan sponsoring, om de aandacht voor het regionale schaatsen en inlinen in Zuid-Holland te vergroten, voor publiek én bedrijven, en om een basis te leggen voor het aantrekken van toeschouwers en het werven van sponsoren.

'van'

aanbodgedreven
monodisciplinair
prestaties
zelf uitvinden
solo organiseren
introvert ('doen')

'naar'

→ vraaggestuurd (sporter centraal)
→ multidisciplinair
→ ontwikkeling
→ kennis uitwisselen
→ samen met evenknieën organiseren
→ extravert ('doen' en communiceren over het 'doen')

financiële beperkingen
'zo doe ik dat altijd'

→ financiële mogelijkheden
→ 'misschien kan het anders en daardoor beter'

4.3 Cultuur

Het daadwerkelijk realiseren van de gewenste veranderingen is deels ook een kwestie van perspectief, ofwel hoe er tegen zaken wordt aangekeken en hoe zaken worden opgepakt: cultuur dus. Daarom volgt hieronder een illustratief, niet-uitputtend, van-naar-lijstje voor de beeld- en gedachtevorming:

4.4 Integratie van missie, visie en activiteiten naar beoogde doelstellingen en resultaten

De hiervoor beschreven activiteiten zijn een uitvloeisel van de in hoofdstuk 3 verwoorde missie en visie van het Gewest Zuid-Holland. Met de hieruit voortkomende veranderingen zullen de volgende geïntegreerde doelen worden nagestreefd: (ofwel: zullen de volgende resultaten worden bereikt).

Vanuit het perspectief van de schaatser

Alle betrokken partijen en organen binnen het gewest:

- richten zich nadrukkelijk en in goede afstemming op het werven van nieuwe leden (waar onder gezamenlijke, gerichte communicatie, eventueel aangepaste en nieuwe lidmaatschapsvormen), doel: groei van het aantal actieve schaatser en inliners met 15% in 2020 ten opzichte van 2012,
- zorgen er gezamenlijk voor dat elke sporter, 'breedte' en 'top', die dat wil in een passende (trainings) groep kan rijden (passende producten, passende organisatievormen, passende faciliteiten), doelen:
 - 100% plaatsing van sporters in passende groepen vanaf seizoen 2014-2015,
 - ten minste een proportionele 'levering' (of bijdrage) vanuit gewest Zuid-Holland van topsporters die doorstromen naar Jong Oranje of merkenteams vanaf seizoen 2015-2016,
- richten zich op het werven en opleiden van trainers en andere vrijwilligers om voorgaande taken te kunnen uitvoeren, doel: voldoende 'passende' vrijwilligers vanaf seizoen 2014-2015 om de plannen uit dit Toekomstplan uit te voeren.

Gericht op de ondersteunende infrastructuur

Alle betrokken partijen en organen binnen het gewest:

- stimuleren en dragen bij aan een infrastructuur om kennisdeling binnen de schaats- en inlinewereld, regionaal én landelijk, mogelijk te maken (w.o. best practices, bijeenkomsten, databases op internet), doel: de benodigde informatiestructuur is operationeel, in welke vorm dan ook, vanaf seizoen 2015-2016 beschikbaar voor alle verenigingen, districten en disciplines in ons gewest,
 - informeren inwoners, bedrijven en instellingen over schaats- en inline-evenementen in Zuid-Holland en over de (ontwikkeling van de) prestaties van gewestelijke schaatsers en inliners (om toeschouwers te trekken en de basis te leggen voor sponsoring), doel: een gezamenlijk beleid is opgesteld en operationeel wordt relevante communicatie afgestemd
- zodat inwoners, bedrijven en instellingen, in welke vorm dan ook, vanaf seizoen 2014-2015 worden geïnformeerd over evenementen binnen het gewest,
- werven aanvullend aan de bijdragen van het Bonds-bureau van fondsen om de doelen van het Gewest te kunnen behalen (w.o. subsidies, sponsoring), doel: het reguliere beschikbare Gewestelijk budget groeit met circa 25% door aanvullend geworven fondsen w.o. sponsoring vanaf seizoen 2015-2016,
 - stimuleren, het in stand houden en zo nodig uitbreiden van accommodaties en accommodatiegebruik voor alle disciplines van de schaats- en linesport in Zuid-Holland (w.o. lobby, aanzetten tot en steunen van initiatieven voor nieuwe accommodaties), doel: uitbreiding met minimaal één nieuwe 400m- en 30x60m-schaatsaccommodatie, beschikbaar vanaf seizoen 2016-2017.

5. INVOERING TOEKOMSTPLAN: NA DE WOORDEN DE DADEN

Het Dagelijks Bestuur zal alle leden van het gewest op de hoogte houden van significante resultaten van de planvorming en van de uitvoering daarvan (rechtstreeks via bijvoorbeeld de gewestelijke internetsite of indirect via de districten en verenigingen).

5.1 Stappen/planning van de invoering van het Toekomstplan

- plannen die de hoogste prioriteit hebben om te worden uitgevoerd:
 - een eerste Gewestelijke verenigingsdag organiseren met als thema 'samenwerking tussen verenigingen',
 - projectgroepen worden samengesteld voor verschillende onderwerpen, met voorrang disciplinair sporten en opleiden, werving, communicatie en doelgroepenproductontwikkeling,
 - met de KNSB wordt bekeken welke elementen van dit plan op landelijk niveau kunnen worden aangepakt en wat de KNSB kan ondersteunen bijvoorbeeld een talentenvolgsysteem.
- opstellen hiërarchie ('prioriteit') van plannen inclusief planning,

- maken van een financiële (langjarige) begroting om te zorgen dat er voldoende geld is vanuit het Gewest voor de uitvoering van het plan, inclusief de allocatie van budget voor nieuwe activiteiten of andere accenten. Hierbij hoort ook een verdeling of fasering van activiteiten in de tijd, om een evenwichtige financiële exploitatie te behouden,
- proces van het vervolg van de planvorming en uitvoering door disciplines, districten en verenigingen:
 - disciplines (GTC's) stellen elk een Meerjarenplan 2014-2016 op, met daarin een gezamenlijk opgesteld deel over multidisciplinair sporten/opleiden, binnen de kaders van het Toekomstplan, gereed eerste kwartaal 2014 en te accorderen door het Algemeen Bestuur van het Gewest,
 - districten en verenigingen actualiseren hun beleidsplannen binnen de kaders van het Toekomstplan en in het verlengde van de disciplinemeerjarenplannen 2014-2016, gereed september 2014 (eventueel te beoordelen door het Dagelijks Bestuur van het Gewest).
- voorbereidende activiteiten voor de uitvoering van het Toekomstplan.

5.2 Bewaking van de invoering van het Toekomstplan

- het Dagelijks Bestuur bewaakt de planning van de planvorming door disciplines, districten en verenigingen,
- het Dagelijks Bestuur bewaakt de uitvoering van de plannen opgesteld door disciplines, districten en verenigingen (voor verenigingen uitsluitend voor

zover het plannen en activiteiten betreft die afgeleid zijn van het Toekomstplan en daarmee bijdragen aan het realiseren van gewestelijke doelen uit het Toekomstplan).

5.3 Onderhoud van het Toekomstplan

Bij het onderhouden i.c. het evalueren en eventueel aanpassen van het Toekomstplan i.c. van de Meerjarenplannen, en het opstellen van een nieuw beleidsplan voor de periode na 2020 zullen zoveel mogelijk alle disciplines, districten en verenigingen (kunstijs en natuurijs) worden betrokken. Dit in lijn met de totstandkoming van het onderhavige Toekomstplan.

- het Dagelijks Bestuur evalueert het eerste jaar van het Meerjarenplan 2014-2016 (in april 2015),
- het Dagelijks Bestuur stelt zo nodig het

Meerjarenplan 2014-2016 voor het tweede jaar daarvan bij (juni 2015) en informeert disciplines, districten en verenigingen hierover met het verzoek hun meerjarenplannen in lijn met de bijstellingen aan te passen (gereed augustus 2015),

- het Dagelijks Bestuur bewaakt het doorvoeren van de aanpassingen van de meerjarenplannen van disciplines, districten en verenigingen,
- het Dagelijks Bestuur start tijdig met het opstellen van het Meerjarenplan 2016-2018 (september 2016).

Daarnaast zorgt het Dagelijks Bestuur ervoor dat het tijdig en intensief deelneemt aan de beleidsvorming door de KNSB voor de periode na 2020. Hierdoor kan de kennis, ervaring en visie uit ons gewest maximaal bijdragen aan het KNSB 2030-plan.

BIJLAGE 1. OVERZICHT HUIDIGE EN MOGELIJK NIEUWE DOELGROEPEN

Huidige doelgroepen

	Doelgroep	Typering	Kansrijk
Indeling op leeftijd/potentie/ambitie			
1	Jeugd t/m 10: ongeorganiseerd	kennis? + plezier + zoekend: 'spel' (basisschool)	6 (tot.)
2	Jeugd t/m 10: georganiseerd	kennis + plezier + zoekend: 'spel' (basisschool)	6 (tot.)
3	Jeugd 11-12: ongeorganiseerd	kennis? + plezier + zoekend: 'spel' (basisschool)	6 (tot.)
4	Jeugd 11-12: georganiseerd, niet-prestatiegericht	kennis + plezier + zoekend: 'sport' (basisschool)	6 (tot.)
5	Jeugd 11-12: georganiseerd, prestatiegericht	kennis + plezier + zoekend: 'prestatie' (basisschool)	6 (tot.)
6	Jeugd 13-14: georganiseerd, niet-prestatiegericht	kennis + plezier + sociale contacten + zoekend?: 'sport' (middelbare school)	6+3 (tot.) 1
7	Jeugd 13-14: georganiseerd, lokaal prestatiegericht	kennis + plezier + sociale contacten + talentontwikkeling: 'prestatie' (middelbare school)	6+3 (tot.) 1
8	Jeugd 13-14: georganiseerd, landelijk prestatiegericht	kennis + plezier + talentontwikkeling: 'topsport' (middelbare school)	6+3 (tot.) 4
9	Jeugd 15-18: niet-prestatiegericht	plezier + sociale contacten: 'sport' (middelbare school)	1 3 (tot.)
10	Jeugd 15-18: lokaal prestatiegericht	plezier + sociale contacten + talentontwikkeling: 'prestatie' (middelbare school)	1 3 (tot.)
11	Jeugd 15-18: landelijk prestatiegericht	plezier + talentontwikkeling: 'topsport' (middelbare school)	4 3 (tot.)
12	Neo's/senioren 19-25: niet-prestatiegericht	plezier + sociale contacten: 'sport' (studie)	
13	Neo's/senioren 19-25: lokaal prestatiegericht	plezier + sociale contacten + talentontwikkeling: 'prestatie' (studie)	
14	Neo's/senioren 19-25: landelijk prestatiegericht	plezier + talentontwikkeling: 'topsport' (studie)	
15	Senioren 25-35: niet-prestatiegericht, sociaal	plezier + sociale contacten: 'sport' (werk + gezin)	2
16	Senioren 25-35: niet-prestatiegericht, flexibel	plezier + minder tijdgebonden: 'sport' (werk + gezin)	1
17	Senioren 25-35: lokaal prestatiegericht	plezier + sociale contacten + talentontwikkeling: 'prestatie' (werk + gezin)	

	Doelgroep	Typering	Kansrijk
18	Senioren 25-35:	landelijk prestatiegericht (studie)	
19	Masters 35+: niet-prestatiegericht	plezier + sociale contacten: 'sport' (werk + gezin)	5 (tot.) 1
20	Masters 35+: lokaal prestatiegericht	plezier + talentontwikkeling: 'prestatie' (werk + gezin)	5 (tot.)
21	Masters 35+: landelijk prestatiegericht	plezier + talentontwikkeling: 'topsport' (studie)	5 (tot.)

Indeling op kenmerken (deels overlap met 'leeftijdsgroepen')

22	Ongeorganiseerde rijders: onregelmatig sporten	geen lid vereniging + rijden minder regelmatig (bijvoorbeeld inlinetoertochten)	
23	Ongeorganiseerde rijders: regelmatig sporten	rijders van de schaatsschool, oud-leden	
24	Beginners	verschillende leeftijden maar in ieder geval nog ongeïnfuseerd	3
25	Recreatie rijders	willen bewegen + willen verbeteren + sociaal aspect belangrijk	4
26	Natuursrijders/tochtenrijders	komen zowel voor bij schaatsen als inlinen	5
27	Duursporter	trainen als voorbereiding voor duurevenementen o.a. Weissensee, 11-stedentocht	2
28	Uitvallers	de 'grote' groep uitvallers	
29	G- schaaters	schaaters met een geestelijke en/of lichamelijke beperking	
30	Jeugd 15 -18	beginnende ondersteunende vrijwilligers (middelbare school)	
31	Neo's/senioren 19 -25	uitvoerende en beginnende leidinggevende vrijwilligers (studie)	
32	Senioren 25-35	uitvoerende en leidinggevende en beginnende bestuurlijke vrijwilligers (werk + gezin)	
33	Masters 35+	uitvoerende en leidinggevende en bestuurlijke vrijwilligers (werk + gezin)	
34	Fans/toeschouwers	liefhebbers leden en niet-leden; actieve en niet-actieve schaaters	1

Afgedekt door alle op leeftijd ingedeelde doelgroepen

35	Wedstrijdrijders naar prestatieniveau	topsporters en prestatierijders	7
----	---------------------------------------	---------------------------------	---

Nieuwe doelgroepen

	Doelgroep	Typering	Kansrijk
Indeling op kenmerken			
1	Sportzoekers (Snuffelgroep)	m.n. volwassenen maar ook junioren; richten op heel andere sporters (korfbal, hockey, voetbal, atletiek etc.) via samenwerking/uitwisseling zodat men 1 of enkele keren kan 'snuffelen' aan een andere sport; praktisch: via de ijsbaan/faciliteit, m.b.v. steun van de verenigingen (trainer)	10
2	Lifestyle doelgroepen	Onder andere discoschaatsen voor m.n. pubers; voorbeeld vanuit Dordrecht: schaatsavond met discomuziek, geen drank; sociale activiteit als hoofddoel; sociale media; groepsgebeuren.	8
3	Vrije rijders	ongebonden niet-leden die alleen of in eigen groepjes rijden. Plezier in het schaatsen staat voor op en op momenten dat het hen uitkomt.	6
4	Verwante sporters (bijvoorbeeld roeien, wielrennen en gymnastiek)	deze takken zijn verwant aan schaatsen qua training en of motoriek; overstap en/of samenwerking mogelijk	6
5	Meerdere disciplines combineren	vooral voor jonger dan 12 jaar en 12-18-jarigen Nu te veel accent op jongeren. Ouderen kunnen bijvoorbeeld prima tourschaatsen en inlinetochten rijden.	6
6	Scholieren via scholen	jeugd: sporters en niet-sporters	5
7	Combisporter	vooral volwassenen; schaatsen als 2de sport, bijvoorbeeld wielrenners; zoek slimme, logische combinaties	4
8	Gezinsactiviteiten	vooral voor ca 25-35-jarigen ('carrière + gezin')	3
9	Silversporters	de oudere sporter die meer tijd heeft en geoefend of ongeoeffend is (niet meer durft)	2
10	Bedrijfssporters	rijders bij bedrijven, in of buiten werktijd	2
11	Inloopactiviteiten (kan bijvoorbeeld bij sportzoekers/snuffelgroep)	vooral voor 35-65-jarigen	2
12	Schoolclinics (alle disciplines)	vooral voor jonger dan 12 jaar en 12-18-jarigen	2
13	Buitenschoolse opvang	vooral voor jonger dan 12 jaar	2
14	Allochtonen	schaatsen/inlinen past nog niet in hun cultuur	1
15	Expats	kennen schaatsen/inlinen vaak nog niet	1
16	Nieuwe werken / flexibeler sporten	vooral voor ca 25-35-jarigen ('carrière + gezin') en 35-65-jarigen	1

	Doelgroep	Typering	Kansrijk
17	Sociale media (als kanaal?)	vooral voor jonger dan 12 jaar en 12-18-jarigen	1
18	Familie van leden: sporters	potentiële rijders	
19	Niet-draagkrachtigen	zonder (materiële) hulp komen ze niet tot rijden	
20	Extreme sporters	risicozoekers, snelheid	
21	Natuurlijke liefhebbers	potentiële natuurijsrijders/tochtenrijders	
22	Skater/inliner	alle leeftijden; er is meer kruisbestuiving, synergie mogelijk; meer PR rondom evenementen, meer integratie van activiteiten, zoeken naar nieuwe, slimme combinaties (bijvoorbeeld seizoensgebonden)	
23	Doelgerichte schaatser	vooral volwassenen; deze ongebonden, individuele schaatser traint om natuurijs (toertocht) voor te bereiden, incl. Weissensee of 11-stedentocht; vergelijk het met Ski-fit (10 lessen om skivakantie voor te bereiden)	
24	Basisscholen (overlap met 6 scholieren)	meer richten op basisscholen: via snuffel / kennismakingsacties als wintersportdagen, naschoolse opvang etc.; logistiek wel moeilijk maar creatief zijn	
25	Beginners	echte beginners proberen te helpen met leren schaatsen; meer mogelijkheden bieden, zoals de schaatsscholen, misschien via uitwisseling met de schaatsscholen	
26	Familie van leden: niet-sporters	vrijwilligers	
27	Toeschouwers/fans	schaatsfans betrokken bij de sport; er zijn nu nog geen producten/diensten om hen te bedienen	3

BIJLAGE 2. BRONNEN EN REFERENTIES

KNSB (december 2011). De KNSB op weg naar 2020. Utrecht: KNSB.

Baancommissie Gewest Zuid Holland. (2013).

Overzicht abonnementen en abonnementhouders 2012-13 + historisch overzicht.

J. Revet (SC Gouda). (2012). Ontwikkeling aantal jeugdschaatsers ZH en NH/UT.

Baan Commissie Gewest Zuid Holland. (14-05-2013). Presentatie voorjaarsvergadering 2013.

Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond Gewest Zuid-Holland, november 2013

E-mail: zie website

Website: knsbgewestzh.nl

Status: Definitieve versie die is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 8-10-2013

Tekst: Lex Priessen, Peter Kors, Paul van Koppen, Gerrit van Kooten

Foto: Schoonrijders (pagina 15): Foto Frits van Eck

Met dank aan iedereen die een bijdrage heeft geleverd.

